

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

בפני **כבוד השופט עמי קובו**

בעניין: **המאשימה** מדינת ישראל

נגד

הנאשם

3. תום בן דוד

ב"כ המאשימה: עוה"ד הילה גבאי ואוראל בן מוחה
ב"כ הנאשם 3: עו"ד עודד הכהן

גזר דין

רקע

1. הנאשם 3 (להלן: "**הנאשם**") הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **סיוע לארגון פשיעה**, לפי סעיף 2(א)1 בחוק מאבק בארגוני הפשיעה, תשס"ג-2003 (להלן: "**החוק**") וסעיף 31 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן (בחלק הכללי), הנאשמים התאגדו במסגרת ארגון פשיעה שפעל החל מחודש ינואר 15 ועד ליום 16.1.18, עת נפתחה החקירה הגלויה. הארגון פעל להשיא את רווחיו ורווחי החברים בו, במספר תחומים שכללו הפצת חשבוניות מס כוזבות בתמורה לעמלה, ניכוי חשבוניות מס כוזבות והלבנת הון. הנאשם 1 הוא ראש הארגון והרוח החיה בו, הוא זה שהתווה את מדיניות הפלילית של הארגון, כיוון את הפעילים והחברים בו לביצוע עבירות פליליות, והורה על חלוקת התפקידים בו. הנאשם 2 הוא ימינו של ראש הארגון, ומהווה דרג שני לראש הארגון. הנאשמים 1-2 הם הדרג הבכיר בארגון. **הנאשם הוא אחיהם של הנאשמים 1 ו-2 וסייע לארגון** (סעיף 7).
- הנאשמים 4-6 הם מנהלים בארגון ומהווים דרג שלישי בו. מספר מעורבים נוספים, נמנו על הדרג הניהולי בארגון, שהיה שלישי במדרג ההיררכי בארגון, ודיווחו על חלקם בפעילות הארגון לראש הארגון, ולדרג הבכיר. הדרג הניהולי בארגון קיבל הוראות מהדרג הבכיר, ובפרט מראש הארגון, ובהתאם להן פעל, ניהל את הארגון, הכווין ופיקח על פעילותו וכן ביצע חלוקה של כספי הארגון.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

נאשמים נוספים היוו את מערך הפעילים, הסוכנים ו"החיילים" של הארגון, שפעל בהתאם להוראות הדרך הבכיר והדרג הניהולי.

הארגון, שבראשות הנאשם 1, הפעיל מערך משומן של הפצת חשבוניות מס כוזבות לעוסקים ולחברות שונות, אשר שימשו כלקוחות הארגון. עיקר הפצת חשבוניות המס הכוזבות נעשתה באמצעות ארבע חברות ההפצה של הארגון. הפצת חשבוניות המס הכוזבות באמצעות חברות ההפצה של הארגון הצמיחה להן הכנסות בהיקף עצום, החבות במס הכנסה ובמס ערך מוסף – סך חשבוניות המס הכוזבות שהופצו באמצעות חברות ההפצה ללקוחות הארגון מסתכם בסך של כ-366 מיליון ₪, כאשר סכום המע"מ הגלום בחשבוניות מסתכם בסך של כ-53 מיליון ₪.

3. על פי המתואר באישום הראשון (סעיף 44), הנאשם סייע לארגון בכך שרשם כבעליהן של חברת "קינג דיוויד תעשיות", חברת "אופיר התזה" וחברת "קינג דיוויד ניהול פרויקטים" – כולן חלק ממערך ההפצה של הארגון. באמצעותן הפיץ הארגון חשבוניות מס כוזבות ללקוחות הארגון, "כאמור בחלק הכללי וכפי שיפורט בפרקים הבאים לכתב האישום".

הנאשם נרשם כבעליה של חברת "קינג דיוויד תעשיות" החל מיום 19.2.14. הוא נרשם כבעליה של חברת "אופיר התזה" החל מיום 16.9.13 ועד ליום 26.10.14. נרשם כבעליה של חברת "קינג דיוויד ניהול" החל מיום 20.11.13 ועד ליום 26.10.14.

החל מיום 26.10.14 נרשמו חברות "אופיר התזה" ו"קינג דיוויד ניהול" על שם חברת "קינג דיוויד תעשיות".

יובהר כי כתב האישום המתוקן אוחו בתשעה אישומים, הכוללים עבירות מס והלבנת הון בהיקף של מאות מיליוני ₪ אשר בוצעו במסגרת ארגון הפשיעה, ואולם הנאשם הורשע על פי כתב האישום המתוקן באישום הראשון בלבד, כמתואר לעיל.

4. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, בעקבות הליך גישור, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן, ללא הסכמה לעונש. בנוסף הוסכם שהנאשם ויתר על כל טענה בנוגע לרכוש שנתפס בתיק זה, וכי הנאשם הסכים להצהיר כי טענותיו הנוגעות לתקינות הליך ההסגרה נמצאו כטענות בלתי מבוססות. עוד הסכימו הצדדים, כי הקנס שיוטל על הנאשם יתחיל להיות משולם כשנה לאחר סיום ריצוי עונש המאסר, ככל שיוטל עליו, וישולם ב-30 תשלומים חודשיים.

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ המאשימה, עוה"ד הילה גבאי ואוראל בן מוחה, הערכים המוגנים שנפגעים מביצוע עבירות לפי החוק למאבק בארגוני הפשיעה הם פגיעה בסדר ובניהול התקין של המדינה בכך שגורמים עבריינים מוצאים לעשות דין לעצמם. כמו כן נגרמת פגיעה בשלומם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

של אזרחי המדינה, בחירות ובתחושת הביטחון של אזרחי המדינה. מטרת החוק היא להילחם בתופעת הפשע המאורגן ומכאן נבע הצורך בהחמרת הענישה למי שפעל תחת מסגרת זו. החוק יוצר מדרג ענישה בהתאם לתפקיד בארגון הפשיעה, כאשר המעגל הפנימי של ארגון הפשיעה – הדרג הבכיר והמסייעים הראשיים, שעליהם תיגזר ענישה ספציפית כעבירה נפרדת לפי חוק המאבק בארגוני הפשיעה. במעגל השני נמצאים מבצעי העבירות במסגרת ארגון הפשיעה.

בפסיקה נקבעו כללים המסייעים בקביעת קיומו של ארגון פשיעה. כללים אלה מהווים גם כלי עזר לקביעת מדרג חומרתו של ארגון הפשיעה באופן אשר ישליך על קביעת העונש. בתיק זה, מידת חומרתו של ארגון הפשיעה היא במדרג נמוך עד בינוני. הארגון התמקד בעבירות כלכליות מתחום המס והלבנת הון בשונה מארגוני פשיעה המתמקדים בעבירות אלימות, סמים וכד'. מבחינת חומרת העבירות ימצא הארגון במדרג הנמוך יותר. עם זאת, מבחינת העוצמה הארגונית, ארגון זה נמצא במדרג גבוה כיוון שפעל בתבנית מאורגנת, שיטתית ומתמשכת לשם השאת רווחיו. בארגון היתה היררכיה ברורה הכוללת חלוקת תפקידים והתמקצעות, התקיימה חלוקת רווחים בין חברי הארגון שאותה קבע ראש הארגון, בוצעו עבירות של הלבנת הון המאפיינות ארגון פשיעה, והארגון הסתייע באנשי מקצוע כגון נותני שירותי מטבע שונים.

חלקו של הנאשם כמסייע כלל את סיועו לארגון ולמנהליו עת נרשם כבעליהן של שלוש חברות מתוך ארבע חברות ההפצה אשר שימשו את הארגון ומנהליו לצורך הפצת חשבונות מס כוזבות לכל דורש, גריפת רווחי עתק על חשבון הקופה הציבורית וביצוע עבירות הלבנת הון. הסיוע של הנאשם לארגון ולמנהליו השתרע לאורך כל תקופת פעילותו של הארגון וסיועו של הנאשם ניכר לאורכו של כל כתב האישום. באמצעות סיועו ובאמצעות החברות הרשומות על שמו הפיץ הארגון ללקוחותיו חשבונות מס כוזבות בהיקף של כ-334 מיליון ₪ (334,043,797 ₪) כשהמס הגלום בהן מגיע לכ-48 מיליון ₪ (47,995,819 ₪). במטרה להימנע מתשלום מס הכנסה ומע"מ ולשם העברת הרווחים שהצטברו בקופת החברות הרשומות על שם הנאשם, עשה הארגון שימוש במארג חברות כיסוי אשר סיפקו חשבונות מס כוזבות לחברות הרשומות על שם הנאשם, אשר נוכו בספרי החברות הרשומות על שמו בהיקף של כ-455 מיליון ₪ שהמע"מ הגלום בהם מגיע לכ-66 מיליון ₪. החברות הרשומות על שם הנאשם הנפיקו המחאות לחברות הכיסוי שהנפיקו להן חשבונות מס כוזבות, ואלה נפרטו אצל נותני שירותי מטבע. הארגון המיר את הכספים שהצטברו בחשבונות החברות הרשומות על שם הנאשם לכסף מזומן וחילק אותם בין חברי הארגון ובדרך זו הלבין את ההון שצבר. היקף הלבנת ההון באמצעות החברות הרשומות על שם הנאשם עמד על כ-221 מיליון ₪.

תרומתו של המסייע לביצוע עבירה מתבטאת ביצירת התנאים לביצוע העבירה על ידי העברין העיקרי ולפי החוק עונשו יהא מחצית מעונשו של המבצע העיקרי. אולם גם לסיוע עשויות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

להיות דרגות חומרה שונות שעשויות להשפיע על הענישה ואין מדובר בגזירה אוטומטית של מחצית מעונשו של המבצע העיקרי בנסיבות בהן תרומת המסייע לעבירה היא בעלת משקל משמעותי. בתיק זה, ראש הארגון נדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של 62 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך של 250,000 ₪ שיילקח מתוך כספי החברות הנאשמות. הנאשם 2 ששימש כמנהל בארגון, והיה שני לראש הארגון, נדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של 44 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך של 250,000 ₪ שיילקח מתוך כספי החברות הנאשמות.

במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה – הנאשם סייע לארגון ולעומדים בראשו במשך כל תקופת פעילות הארגון, כשלוש שנים. העבירות שביצע הארגון מאופיינות בשיטתיות ובתחכום וכוללות מערך של חברות הפצה שהוקמו בסיוע הנאשם ומערך נוסף של חברות כיסוי והכל במטרה להעשיר את חברי הארגון. סיוע הנאשם אפשר חלק משמעותי בתוכנית העבריינית ועיקר רווחי הארגון הופקו תודות לסיועו. לא מדובר בסיוע חד פעמי מתוך דחף רגעי או קלות ראש. במסגרת פעילות הארגון בוצעו עבירות מס והלבנת הון בהיקף עצום של כמעט מיליארד ₪. הנזק שנגרם לקופת המדינה הוא עצום ועומד על מאות מיליוני ₪. מתוך סכומים אלה, הפיץ הארגון ללקוחותיו תודות לסיועו של הנאשם ובאמצעות החברות הרשומות על שמו, חשבונות מס כוזבות בהיקף של כ-334 מיליון ₪ כשהמס הגלום בהן עומד על כ-48 מיליון ₪. כדי להפחית את חבותו במס, קיזז הארגון, בסיוע הנאשם, ובחברות הרשומות על שמו, חשבונות מס כוזבות בהיקף של 454 מיליון ₪, כשהמע"מ הגלום בהן מגיע לכדי 66 מיליון ₪. היקף עבירות הלבנת ההון שבוצעו על ידי הארגון באמצעות החברות הרשומות של שם הנאשם עומד על כ-221 מיליון ₪.

המאשימה הבהירה כי הפירוט בטיעוניה גם מתוך אישומים שהנאשם לא הורשע בהם, אינו בא להאשים את הנאשם באותן עבירות שבהן הוא לא הורשע, אלא נועד כדי שניתן יהיה לאמוד את מידת הסיוע של הנאשם לארגון, ואת הנזק שנגרם לקופה הציבורית כתוצאה מהסיוע של הנאשם.

בנוסף לנזק הישיר לקופה הציבורית, עבירות של ארגון פשיעה פוגעות בריבונות המדינה, בסדר ובניהול התקין שלה. עוצמת הפגיעה נגזרת בין היתר מהיקפי הסכומים העצומים שנגזלו מקופת המדינה והולבנו על ידי הארגון וחבריו. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות הן בצע כסף ורצון להתעשר בתוך זמן קצר. **המאשימה עתרה למתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.**

במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה – הנאשם הודה ונטל אחריות למעשיו, אף ששמיעת הראיות בתיק החלה לפני חודשים רבים ונשמעו מעל ל-30 עדים. הודאת הנאשם חסכה זמן שיפוטי יקר בתיק שכלל מאות עדי תביעה. הנאשם לא שיתף פעולה עם רשויות החקירה. הוא נעצר בספרד עם שאר ראשי הארגון, עשה ככל שלא ידו כדי שלא להיות מוסגר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

לישראל ולא לעמוד לדין על מעשיו. לאחר הסגרתו לישראל, הנאשם פעל בהתאם לדרך הפעולה שנקבעה על ידי חברי הארגון, תוך ששמר על זכות השתיקה, ונמנע משיתוף פעולה עם צוות החקירה או שמסר גרסאות חלקיות לשאלות שנשאל. החקירה הגלויה החלה בחודש ינואר '18 וכתב האישום הוגש לאחר 30 ימים ממועד הסגרתו של הנאשם לישראל, כך שמשך הזמן בטיפול בתיק אינו חריג.

למרות שהנאשם אינו מואשם בעבירות כלכליות, הרי שכיוון שהארגון לו סייע הנאשם עסק בעבירות כלכליות ובעבירות מס, יש מקום להטלת קנס כבד על הנאשם. כפי שנקבע בפסיקה הטלת קנסות כבדים בעבירות כלכליות נועדה בין היתר לאיין את הכדאיות בביצוע עבירות אלה. המאשימה עתרה לקבוע את מתחם עונש הקנס בין 200,000 ל-500,000 ₪.

באשר לטענת ההגנה לאכיפה בררנית, טענה המאשימה כי ביחס לאחרים שנרשמו כבעלי חברות מצבם שונה ממצבו של הנאשם. ולדמן עזב את הארץ ולא שב. קסטריאנו ויהודה אינם דומים לנאשם במשך הזמן שהם נרשמו כבעלי החברות, במודעות שלהם ובהיקף מעשיהם, בעוד הנאשם נרשם כבעלים של שלוש חברות הפצה שהו את עיקר הפעילות מול הלקוחות.

המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך של 200,000 ₪ ומאסר על תנאי.

6. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד עודד הכהן, המאשימה מנסה בטיעוניה לייחס לנאשם מעורבות בכלל החברות בהן שלטו ראש הארגון ויד ימינו ולא רק בחברות אשר נרשמו על שם הנאשם, ואף טענה כי יש לגזור על הנאשם עונש של מסייע גם לעבירות המס ולעבירות הלבנת הון, סיוע שבו הנאשם מעולם לא הואשם או הורשע. מדובר באדם נורמטיבי לחלוטין שהסתבך בפרשה בעל כורחו על ידי בני משפחתו והוא קורבן של אָחיו.

הנאשם הורשע בעבירת סיוע לארגון פשיעה ולא בביצוע עבירות במסגרת ארגון פשיעה. הנאשם הוא חיצוני לארגון הפשיעה ולא היה חלק ממנו. בהלכה בעניין זוארץ נקבע כי האחריות הפלילית המוטלת לפי סעיף 2(א) בחוק אינה אחריות שכוללת את העבירות שאותן ביצע הארגון, אלא רק אחריות הקשורה לעצם הפעילות בארגון כאשר אדם אחראי רק למעשים שבהם הוא נטל חלק, ולכן אין להשליך על המסייע אחריות לעבירות להן הוא כלל לא סייע. הנאשם סייע רק ליסוד ההרחקה הקבוע בחוק וזאת באמצעות שלוש החברות שנרשמו על שמו מתוך 10 החברות שהארגון ומנהליו שלטו בהן. הוא לא סייע לעבירות המס ולעבירות הלבנת הון. הסיוע של הנאשם לא נגע לתוכנית העבריינית ולהפקת רווחי הארגון בעבירות המס והלבנת הון. כפי שלא ניתן להטיל אחריות על מנהל הארגון בגין כלל עבירות הארגון, כך לא ניתן לעשות ביחס למסייע לארגון. מקום בו לא הואשם אדם במעורבות, ולו בדרך של סיוע, למעשים הפליליים שביצעו החברות או פעילים אחרים – במקרה זה הוצאת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

חשבוניות מס כוזבות והלבנת הון – לא תוטל עליו האחריות למעשים אלה, קל וחומר במצב בו במסגרת הסדר טיעון לא נותרה כל עבירה כזו.

הנאשם הורשע בסיוע לארגון פשיעה בכך שנרשם כבעלים של חברות ומדובר בסיוע פסיבי בלבד. לא ניתן להטיל על פעילי הארגון אחריות על כלל עבירות הארגון ללא מעורבות ממשית באותן עבירות. הסיוע של הנאשם לא החל עם תחילת פעילות הארגון, כך שהוא לא סייע בהקמת הארגון, לעומת הנאשמים 1 ו-2 שהקימו את הארגון. הוא לא סייע בניהול, בפיקוח וליסודות העבירה האחרים. החברות שנרשמו על שמו היוו נדבך שני לאחר חברות הכיסוי ולצד חברות ההפצה האחרות. מדובר בסיוע ברף הנמוך.

הנאשם נכלל בסעיפים 7 ו-44 בלבד בכתב האישום (החלק הכללי ובאישום הראשון). לא מוזכר בשום מקום בכתב האישום שהנאשם היה מודע להיקפי עבירות המס או לכך שנעשה שימוש בחברותיו לצרכי הלבנת הון. אין לנאשם כל קשר להלבנת ההון ואישום זה הוסר בהסכמה מכתב האישום. הנאשם סייע אופן פסיבי לכשליש מהסכום הכללי. הרישום כבעלים של החברה הוא מעשה פסיבי שאינו מהווה עבירה, לעומת הפצת החשבוניות הכוזבות – מעשה אקטיבי שבוצע בידי אחרים. הנאשם היה רק הבעלים הרשום בחברות ולא היתה לו כל שליטה בהן. החברות נרשמו בשנת 2013, בעוד שפעילות הארגון החלה בינואר 2015. פעילות החברות של הנאשם בנוגע לארגון החלו בחודש מאי 2015, מכאן ניתן ללמוד שפתיחת החברות לא נעשתה כחלק מתכנון העבירות. את הפעילות עשה הארגון בהנחיית הנאשמים 1 ו-2 ולכן הסכום שלו טוענת המאשימה העולה על 870 מיליון ₪ אינו רלוונטי לנאשם, שכן הוא לא נרשם כבעלי חברות הכיסוי אשר הנפיקו את החשבוניות הכוזבות. הנאשם לא היה חלק מפעילות ההפצה, אלא הסיוע שלו אפשר לארגון לשלוט בחברות. הנאשם לא הורשע בסיוע לעבירות המס, אלא בסיוע לארגון עת נרשם כבעלים של שלוש חברות מתוך עשר חברות הארגון.

באשר לקביעת מתחם העונש – ארגון פשיעה העוסק בעבירות פיסקאליות בלבד הוא ברף הנמוך. מבחני העזר שנקבעו בפסיקה לשם הגדרת חומרת ארגון הפשיעה אינם מתקיימים במקרה דנן. טענת המאשימה כי מבחינת העוצמה הארגונית, הארגון נמצא במדרג גבוה נוכח פעילותו בצורה מאורגנת, שיטתית ומתמשכת, שגויה כיון שאלו מאפיינים את הגדרת ההתארגנות העבריינית כארגון פשיעה בהתאם לחוק. כך גם חלוקת הכספים בתוך הארגון אינו מהווה נסיבה לחומרה, אלא הוא חלק ממאפייני ארגון פשיעה כהגדרתו בחוק. גם עבירות הלבנת ההון שביצע הארגון הן ברף התחתון שכן עבירות המקור שלהן פיסקאליות.

אחידות בענישה – הנאשם 2 הורשע בהיותו סגנו של ראש הארגון. הוא הורשע כמבצע עיקרי, כמנהל, באישום של הלבנת הון בסך של 255 מיליון ₪, בכך שהוא היה הממונה על הכספים בארגון (סעיף 6 בכתב האישום). הוא הורשע בעבירות הנוגעות לארגון פשיעה וכן ריבוי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

עבירות של הלבנת הון. לנאשם 2 עבר פלילי מכביד ביותר כולל ריבוי עבירות מס והלבנת הון, ונגזר עליו עונש של 44 חודשי מאסר. הנאשם 2 היה עצור ושחרר יום לאחר הודאתו בעבירות (בניכוי מנהלי).

הנאשם הואשם תחילה בעבירות דומות לעבירות של הנאשם 2, אף שהנאשם 2 היה קשור בכלל העבירות והחברות בשונה מהנאשם. במסגרת הסדר הטיעון הוסר אישום הלבנת הון ביחס לנאשם והוא הואשם בסיוע לארגון פשיעה. העונש המרבי בעבירה עומד על 5 שנות מאסר. מובן כי חלקו של הנאשם 2 גדול באופן משמעותי מחלקו של הנאשם.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה – לא קדם לעבירה כל תכנון. החברות נפתחו עוד בשנת 2013 טרם שחרורם של הנאשמים 1 ו-2 ממאסר קודם, כאשר הנאשם לא עמד איתם בקשר באותה התקופה. לעניין רישום החברות על שמו, אין חולק כי החברות התנהלו באופן תקין משנת 2013 ועד לתקופה הרלוונטית בכתב האישום. לנאשם לא היה קשר להקמת הארגון והוא לא סייע לארגון בחודשים הראשונים להקמתו. הסיוע של הנאשם החל חצי שנה לאחר תחילת פעילות הארגון ולכן הוא אינו בגדר של מי שאפשר את ביצוע העבירה. עבירת ניהול ארגון הפשיעה בה הורשעו הנאשמים 1 ו-2 כללה ניהול, שליטה והכוונה של כלל החברות בכתב האישום, מהן הונפקו חשבוניות בסך של 870 מיליון ₪ והולבן הון בסך של 255 מיליון ₪. חלקן היחסי של החברות הרשומות על שם הנאשם הוא כשליש מסך החשבוניות הכוזבות. הנאשם לא הורשע בסיוע להפצת החשבוניות או לקיזוזן. מדובר ברף סיוע נמוך.

הנאשם לא ביצע פעולה אקטיבית אלא נתן לנאשמים 1 ו-2 שליטה בחברותיו. לנאשם לא היתה כל סמכות או השפעה. העבירות בוצעו על ידי החברות בהוראת הנאשמים 1 ו-2. טענת המאשימה שהסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות הן בצע כסף אינה נכונה. לא נכתב בכתב האישום שהנאשם קיבל כספים, אלא שרווחי הארגון חולקו בין פעיליו, והנאשם אינו פעיל בארגון. הסיבה שהביאה את הנאשם לבצע את העבירה עלתה בעדות עד המדינה ובחומר הראיות שהוגש בהליך, מהם עולה שהנאשם היה מאוים לבצע את המעשים. הנאשם פעל תחת פחד ואיומים מצד הנאשם 1. הנאשם בחר שלא לפנות למשטרה ועל כך הוא מצר. יש בכך קרבה לסייג לאחריות פלילית. למרות האמור הנאשם לוקח אחריות על מעשיו. כיוון שהנאשם לא הורשע בסיוע להלבנת הון ולעבירות מס, אין לפגיעה בערכים בעבירות אלה קשר לנאשם. הנזק יכול היה להימנע אילו הנאשם היה פונה למשטרה ומדווח על האיומים שקיבל, אולם הוא לא עשה כן כיוון שמדובר בעניין משפחתי מורכב. ההגנה עתרה למתחם עונש הנע בין 0 ל-6 חודשי מאסר.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה – הנאשם הוא אדם נורמטיבי שהסתבך בפלילים ואין חשש שישוב לפעילות עבריינית. הנאשם הופרד לבקשתו מאחיו בבית המעצר בספרד,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

בטרם הסגרתו, וביקש לעשות כן גם במעצרו בישראל לאחר שהוסגר, ואולם הוא הועבר במתכוון לבית המעצר ביחד עם אחיו כדי לשבור את רוחו. לאחר שחרורו מהמעצר, החל הנאשם 2 להלך אימים על הנאשם, והנאשם פנה למשטרה בבקשה שתפנה את הנאשם 2 מהנכס בו התגורר הנאשם והמשטרה עשתה כן. ביום 28.10.21 ניתן לנאשם צו הגנה לבקשתו. בעקבות טענותיו של הנאשם, הסכסוך עם אחיו העמיק. הנאשם קיבל החלטה לנתק כל קשר עם שני אָחיו. כלל התנאים המגבילים הוסרו מהנאשם בהסכמה, ויש בכך ביטוי לעמדת המאשימה שלא קיים סיכון מפניו. המעצר הממושך לראשונה בחייו היווה גורם מרתיע. תפקודו במעצר בספרד ובישראל היה מיטבי ולא נרשמו לא הפרות משמעת. בבית המעצר בספרד אף קיבל הטבות בשל התנהגות טובה במיוחד והוא נבחן בבחינות הבגרות הספרדיות וזכה לציונים גבוהים. לאחר הסגרתו לישראל שימש כאסיר חוליה, ושבוע לאחר מכן בהתאם להחלטת שבי"ס, הוא שויך לרשימת הסכסוכים של הנאשם 1 והושם למשך 7 חודשים באגף הפרדה בתנאים קשים. לאור סווגו זה לא יכול היה להשתלב בעבודה או בלימודים. גם במסגרת הפיקוח האלקטרוני לא נרשמו כנגדו הפרות.

משאלת ליבו היחידה של הנאשם היא לשוב לזרועות בעלו בספרד מיד בתום ההליך ולהתחיל בהליך הבאת ילד לעולם. בכוונתו לקדם את הליך ההתאזרחות שלו בספרד ולהתחיל בהליך פונדקאות. ענישה משמעותית תסכל את יכולתו לקדם את הליך האזרחות ואת הליך הפונדקאות. הנאשם השתקם לחלוטין ואין סיכוי שישוב לפעילות פלילית. השבתו לבית הסוהר תפגע בשיקומו.

באשר לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, הנאשם הוא הומוסקסואל ובעלו הספרדי נמצא בספרד. השניים לא התראו במשך יותר משנתיים מאז הוסגר נוכח מגבלות הקורונה. המעצר הממושך של למעלה משנתיים והמעצר בפיקוח אלקטרוני של כ-20 חודשים נוספים, פגעו בנאשם ובבנות משפחתו שפיקחו עליו. תקופת המעצר הממושכת גרמה לפגיעה במצבו הנפשי והוא נוטל טיפול אנטי חרדתי. המעצר פגע גרם לפגיעה משמעותית בשמו הטוב ולפגיעה בזוגיות, בחייו האישיים ובעסקיו.

באשר לשיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק – יש לדחות את טענת המאשימה שהנאשם לא שיתף פעולה עם הרשויות ושעשה כל שלא ידו בכדי שלא להיות מוסגר. במסגרת הליך ההסגרה הנאשם ערער על החלטת בית המשפט בספרד וכך גם המאשימה. התנגדותו להסגרה נבעה מכך שבקשת ההסגרה ייחסה לו עבירות חמורות של ניהול בכיר בארגון פשיעה, הלבנת הון, סחיטה באיומים ועוד. ככל שהמאשימה היתה מיחסת לו את רק את העבירה הרלוונטית לו, הנאשם לא היה מתנגד להסגרתו לישראל. באשר לטענה שהנאשם שמר על זכות השתיקה, הרי שחקירתו הייתה רק לשם הפרוטוקול כך שהוא חש שלא מדובר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

בחקירה לשם גילוי האמת. למרות זאת, הנאשם ניסה באופן אקטיבי לשתף פעולה עם החוקרים, ביקש שיציגו לו התכתבויות מזכות מהטלפון שלו, דבר שלא נעשה.

טענות הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית – בעניינם של כלל הנאשמים פרט לנאשם ולנאשמים 1 ו-2 הוסר האישום של ארגון פשיעה. הנאשמים 4-6 שהוגדרו בכתב האישום כמנהלי הארגון בדרג הניהולי, לא הורשעו בעבירות הנוגעות לארגון פשיעה (סעיף 8 בכתב האישום). עולה חשש שהרשעתו של הנאשם בעבירה על חוק המאבק בארגוני הפשיעה נועדה לעקוף את איסור ההסגרה בגין עבירות מס. כמו כן, כתב האישום מפרט שמות בעלי חברות (קסטוריאנו, וולדמן, יהודה ומור יוסף) שנרשמו על שמם חברות, ומעשיהם זהים לאלו של הנאשם, והם מעולם לא הועמדו לדין. בנוסף לא הואשמו פעילים רבים נוספים של הארגון המפורטים בכתב האישום. הנאשמת 12 שמעשיה רבים וחמורים, נמחקה כליל מכתב האישום. מדובר בנאשמים שמידת מעורבותם בתוכנית העבריינית ושחומרת מעשיהם גבוהה באופן משמעותי ממעשי הנאשם. נאשמים אשר היתה להם סמכות מתן הוראות בכלל האישומים ומעורבות בהלבנת הון. כל אלה יוצרים תמונה של אכיפה בררנית ויש לראות בכך נסיבה לקולה.

הפרת חובת הגילוי – המדינה הפרה את חובת הגילוי בכך שבשני מועדים שונים הצהירה המאשימה שכלל חומרי החקירה הועברו להגנה כבר בחודש אפריל 19' ואולם בחודש ספטמבר 20' הודיעה המאשימה שלאחרונה קיבלו הודעה מהרשויות בספרד שיש בידם האזנות סתר בענייניו של הנאשם.

התנהלות לא תקינה ואמצעי חקירה פסולים על ידי היחידה החוקרת – הנאשם החל לסבול מחרדות משלב מעצרו בספרד וקיבל טיפול תרופתי אנטי חרדתי. עם מעצרו בישראל לאחר הסגרתו, היחידה החוקרת תפסה את הכדורים ולא אפשרה לנאשם לעשות בהם שימוש. הנאשם פנה בעניין זה לבית המשפט אשר הורה לרופא בית המעצר לספק לנאשם את התרופות בתוך 24 שעות. למרות האמור, הוא לא קיבל את התרופות. בנוסף לכך הנאשם נחקר בעודו באזיקים, והשאירו לו אור דולק בתא בלילה, תוך יצירת רעשים חזקים.

התנהלות בלתי תקינה של שב"ס בהשמתו במעצר בהפרדה ובתא קטן – במהלך כל תקופת מעצרו בישראל הנאשם הושם בתאי הפרדה. חרף התנגדותו להגיע לבית המעצר בו שהה הנאשם 1, הנאשם הושם במתכוון בתא מול תאו של הנאשם 1 ביחד עם חברו של הנאשם 1. בעתירה שהגיש בעניין זה השיב שב"ס בכזב כי הנאשם אינו נתון בהפרדה. שב"ס טען טענה הפוכה בעתירה שהגיש חברו של הנאשם 1 ששהה עם הנאשם בתא. כך שהה הנאשם במשך 7 חודשים בתנאי הפרדה ללא כל פיקוח שיפוטי.

כמו כן העלתה ההגנה טענות ביחס לשירות המבחן ולקצין המבחן בהליך המעצר, וכן טענות באשר להחזקת תפוסים שלא כדין על ידי המאשימה ודיבור בשני קולות. המאשימה המשיכה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

להחזיק בטלפונים של הנאשם למרות שלא הוכנסו לחומרי החקירה והמשיכה להחזיקם חרף החלטת בית המשפט בעניין.

כמו כן טענה ההגנה לעינוי דין שנגרם לנאשם – מאז ביצוע העבירות חלפו ארבע שנים, כאשר ההליכים התמשכו שלא לצורך. הנאשם הואשם בעבירות חמורות בכתב האישום המקורי, טרם תיקונו, וזאת שלא בהתאם לראיות. באיחור עצום ולאחר עינוי דין תיקנה את כתב האישום בהתאם לראיות. ככל שכתב האישום היה מותאם לראיות מלכתחילה, הרי שהנאשם לא היה נותר זמן כה ארוך במעצר. הנאשם היה עצור שנתיים וחצי חודש ו-20 חודשים היה עצור בפיקוח אלקטרוני, לא חלונות התאוררות והגבלת שימוש בטלפון ובאינטרנט, תוך ריחוק מוחלט ממרכז חייו.

ההגנה טענה בנוסף כי התנהלות המאשימה בהסדר הטיעון הייתה בחוסר תום לב, לרבות דרישתה שבהסדר הטיעון יוצהר כי טענות הנאשם כלפי הליך ההסגרה נמצאו בלתי מבוססות. זאת בעוד שטענותיו היו מבוססות.

באשר לקנס – הנאשם אינו משתכר מזה ארבע שנים בגין מעצרו וכלל רכושו נתפס וחולט. הוא נתמך בקצבת הבטחת הכנסה של המוסד לביטוח לאומי. כנגדו פתוחים תיקי הוצ"פ בסך של 357,000 ₪. אושר לו סיוע משפטי לאחר שנערכה בדיקה של יכולתו הכלכלית. הבנקים הנושים בחנו את מצבו הכלכלי והסכימו להפחית 90% מחובו. נוכח האמור לנאשם אין יכולת כלכלית. הנאשמים 1 ו-2 לא שילמו בפועל כל קנס (הקנס שולם מכספים שחולטו) ושחררו להם נכסים רבים. על הנאשמים האחרים הוטלו קנסות נמוכים. על הנאשמת 12 שהחזיקה את כספי הארגון ואת רווחי הנאשם 1 לא הוטל כל קנס; על הנאשם 9 שברח לרוסיה לאחר ששחרר בפקא"ל, הוסגר בחזרה לישראל, הוטל עליו קנס של 80,000 ₪ ללא חלף מאסר; הנאשם 10 שהוא מלבין ההון העיקרי הוטל קנס בסך של 43,000 ₪. לפיכך יש להסתפק בקנס סמלי בסך של 100 ₪.

למרות שבמסגרת ההסדר נקבע שהנאשם יודה ויורשע בכתב האישום המתוקן, מבקשת ההגנה לבטל את הרשעתו. הרשעתו עלולה למנוע ממנו להיכנס לארה"ב (לצורך הליך פונדקאות), הבאת ילד לעולם וקבלת אזרחות בספרד. לחילופין, עתרה ההגנה למתחם עונש הנע בין 0 ל-6 חודשי מאסר, ולמקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם, בניכוי ימי מעצרו. אין מקום להטיל על הנאשם קנס ולכל היותר יש להטיל קנס סמלי של 100 ₪.

7. הנאשם טען שהוא עושה חשבון נפש בארבע השנים האחרונות ובכל יום מתחרט על מעשיו. זה לא מה ששאף בחייו ולא הדמות שאותה רוצה שילדו יכיר בעתיד. הוא נמצא בנתק מוחלט מאחיו ולא ייתן לאף אחד להשפיע עליו. מבין שהסיוע שעשה הוא למעשה לתת לאדם אחר מפתח שיכול להוביל לתוצאות הרסניות. הוא פגוע נפשית ממעשיו, הפחד הגדול ביותר הוא שיישללו את חירותו. רוצה לחזור לביתו ולהביא ילד לעולם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

8. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

הערכים החברתיים שנפגעים מביצוע עבירות הנוגעות לארגון פשיעה כוללים פגיעה בתחושת הביטחון של הציבור. בדברי ההסבר להצעת חוק מאבק בארגוני פשיעה מתואר הצורך שעליו בא לענות החוק, הכולל התמודדות עם תופעת הפשיעה המאורגנת ועם המבנה של ארגוני הפשיעה המקשה על הוכחת הקשר שבין ראשי ומובילי הארגון לבין ביצוע עבירות שנעברו על ידי אחרים. מילוי תפקידים משמעותיים בארגון הפשיעה מהווה כשלעצמו עבירה פלילית, וחומרת העונש היא בהתאם לחומרת פעילות הארגון. החומרה היתרה בביצוע עבירות במסגרת ארגון פשיעה היא בכך שהיא מגבירה את הסיכון לציבור ולהמשך הפעילות העבריינית (דברי ההסבר להצעת חוק מאבק בארגוני פשיעה, תשב"ב-2002, ה"ח 3155). החוק מקנה כלים יעילים להתמודד עם מנעד רחב של צורות פשיעה מאורגנת מתוך הכרה באיום הייחודי הטמון בארגוני הפשיעה והקושי להתמודד עמם בהתאם לדיני השותפות הרגילים. המאפיין הייחודי של פשיעה מסוג זה הוא שכוחו של כל מעשה פלילי הנעשה מסגרת ארגון הפשיעה, חורג מדלת אמותיו של המעשה עצמו ויש בו יסוד אגבורי (סינרגטי) שמתגבש עם יתר מעשי ארגון הפשיעה לכלל עשייה מצרפית המקנה לארגון את כוחו (ראו: ע"פ 903/08 נאצר נ' מדינת ישראל [7.12.11]; ע"פ 6785/09 זוארץ נ' מדינת ישראל [20.2.11]; ע"פ 3745/17 אלבז נ' מדינת ישראל [10.3.19] וע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל [11.5.11]).

9. בבחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** יש לתת את הדעת למידת חומרתו של הארגון ולעוצמתו הארגונית. ככל שפעילות הארגון מביאה לביצוע עבירות חמורות יותר, כך ייחשב הארגון כחמור יותר במדד החומרה "והשליליות" העבריינית. ככל שארגון הפשיעה מאורגן יותר כך ייחשב חמור יותר. ככל שמדובר בארגון פשיעה המצוי ברף הגבוה של מדד החומרה, יש לכך השפעה על עוצמת הסנקציות שניתן להטיל במסגרת החוק. קיימת קשת של ארגוני פשיעה שבקצוות מצויים סינדיקטים פליליים משמעותיים ובקצה האחר התארגנות פלילית בעצימות נמוכה יותר (בעניין זה ראו בע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל [11.5.11]).

במקרה זה מדובר בארגון פשיעה שבמסגרתו בוצעו עבירות כלכליות בהיקף כספי עצום. עם זאת, אין המדובר בארגון אשר ביצע עבירות אלימות חמורות, בשונה מארגוני פשיעה אחרים. באשר לעוצמה הארגונית, מבחני העזר שנקבעו בפסיקה לקביעת קיומו של ארגון פשיעה ואשר יכולים לסייע בקביעת עוצמת הארגון כוללים בין היתר: ניסיונות חדירה לזרועות השלטון, הסתייעות בבעלי תפקיד מקצועיים, פעולה במספר תחומים, הונו של הארגון,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

מנגנוני משמעת פנים ארגוניים, מנגנוני תגובה אלימים לאיומים כלפי הארגון מבחוץ ועוד (בעניין זה ראו בע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל [11.5.11] ובע"פ 6785/09 זוארץ נ' מדינת ישראל [20.2.11]). במקרה זה ובהתאם לבחני העזר, ארגון הפשיעה צבר הון רב והיתה לו היררכיה ברורה הכוללת דרג בכיר בארגון, דרג ניהולי בארגון ומערך חיילי הארגון. ואולם לא נעשו ניסיונות חדירה לזרועות השלטון, לא היו מנגנוני משמעת פנימיים או התנהגות אלימה כלל.

בבחינת מידת הפגיעה בערך המוגן שבמעשי הנאשם, יש לתת אף את הדעת לעונש המרבי הקבוע לצד העבירה של סיוע לארגון פשיעה, לפי סעיף 2(א) בחוק, ביחד עם סעיף 31 בחוק העונשין – עונש של 5 שנות מאסר.

לפיכך, מידת הפגיעה בערכים המוגנים המיוחסת לנאשם היא ברף **בינוני-נמוך**.

10. הנאשם הורשע בעבירה של סיוע לארגון פשיעה. העובדות המיוחסות לו ובהן הודה מתוארות תחילה בחלק הכללי בכתב האישום, ובכלל זה סעיף 7 הקובע כי "הנאשם 3 תום בן דוד הוא אחיהם של יניב והראל וסייע לארגון כמפורט להלן בכתב האישום"

באישום הראשון בסעיף 44 מפורטות העובדות המיוחסות לנאשם כמסייע לארגון כדלקמן:

"תום סייע לארגון בכך שנרשם כבעליהן של חברת קינג דיוויד תעשיות, חברת אופיר התזה וחברת קינג דיוויד ניהול פרויקטים, כולן חלק ממערך חברות ההפצה של הארגון. באמצעותן הפיץ הארגון חשבונות מס כוזבות ללקוחות הארגון כאמור בחלק הכללי וכפי שיפורט בפרקים הבאים לכתב האישום".

בהמשך הסעיף פורטו המועדים שבהם היה הנאשם רשום כבעלים של כל אחת מהחברות.

הצדדים נחלקו ביניהם בשאלה אילו מעשים וזקקים שנגרמו מתוך מעשי ארגון הפשיעה ניתן לזקוף לחובת הנאשם במסגרת גזירת דינו.

לטענת המאשימה יש לייחס חומרה לעבירה בה הורשע הנאשם בהתייחסות למעשי הארגון הן בעבירות הנוגעות לחשבונות הכוזבות והן בעבירת הלבנת הון תוך שהיקפי הסכומים מגלמים את הנזק בעבירה. לשיטת המאשימה מעורבותו של הנאשם כמסייע לפגיעה בערכים המוגנים כוללת סיוע לארגון לאורך כל תקופת פעילותו של הארגון, כשלוש שנים (החל מחודש ינואר '15) כאשר באמצעות סיועו של הנאשם ובאמצעות החברות הרשומות על שמו הפיץ הארגון ללקוחותיו חשבונות מס כוזבות בהיקף של כ-334 מיליון ₪ שהמס הגלום בהם מגיע לכ-48 מיליון ₪. כמו כן לטענת המאשימה, במטרה להימנע מתשלום מס הכנסה ומע"מ בגין החשבונות שהופצו על ידי החברות הרשומות על שמו של הנאשם, עשה הארגון שימוש במארג חברות נוסף, חברות הכיסוי, אשר סיפקו חשבונות מס כוזבות לחברות הרשומות על שם הנאשם ונזכו בספריהן, בהיקף של כ-454 מיליון ₪ שהמס הגלום בהם מגיע לכדי 66

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

מיליון ₪. בנוסף טענה המאשימה שכנגד אותן חשבוניות מס כוזבות הונפקו המחאות על שם החברות הרשומות על שמו של הנאשם לפקודת החברות שסיפקו להן את החשבוניות הכוזבות וההמחאות נפרטו אצל נותני שירותי מטבע למזומן שחולק בין חברי הארגון, ובכך הארגון הלבין הון בהיקף של 221 מיליון ₪.

לטענת ההגנה, יש לדחות את טענות המאשימה מפני שהנאשם הורשע בעובדות המיוחסות לו, ולא הורשע בסיוע לעבירות מס או להלבנת הון. הסיוע הוא ברישום כבעלים של שלוש החברות. לא ניתן לייחס לו אחריות על דרך ההפניה כפי שמופיע בכתב האישום, שכן אדם צריך לדעת במה הוא מואשם ולא ניתן ליחס את מעשי הארגון לנאשם ולקבוע כי סייע למעשי הארגון שבהם לא הודה. החשבוניות שפורטו בהמשך כתב האישום ככאלו שהופצו על ידי החברות הרשומות על הנאשם מהוות בערך בשליש המסך הכללי של החשבוניות שהפיץ הארגון. לא ניתן ליחס לו את פעילות הארגון בתחום הלבנת ההון.

לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, הטלת אחריות פלילית על ראשי ארגון הפשיעה נעשית בהתאם לעקרון היסוד לפיו אדם אחראי רק למעשים שבהם נטל חלק בביצוע עיקרי, בשידול או בסיוע – ובמקום בו לא הוכחה מעורבות ישירה במעשים הפלילים שביצעו אחרים בארגון, לא תוטל אחריות פלילית. כלומר, לא ניתן לייחס למנהל בארגון פשיעה עבירות שבוצעו במסגרת הארגון, אשר הוא לא היה מעורב בהן. זאת במובחן מאחריותו לעבירה הנפרדת של ניהול ארגון הפשיעה ומאחריותו לעבירות שבהן היה מעורב. הדברים נכונים מקל וחומר למי שסייע לארגון פשיעה. מידת העונש שיושת על ראשי הארגון תהא בהתאם לחומרת פעילות הארגון אך אינה מאפשרת לפקוד אדם על עוונות של אחר, וזאת בהתאם לתכלית החוק להילחם בקיומם של ארגוני פשיעה ובמעשים המקנים להם את חיותם (בעניין זה ראו את דברי כב' השופט א' לוי בע"פ 6785/09 **זוארץ נ' מדינת ישראל** [2.2.11], פסקה 43). בהתאם לכך, סבורני כי לא ניתן לפקוד על הנאשם את עוון אָחיו, ולא ניתן לייחס לנאשם במסגרת גזר הדין סיוע לעבירות של הפצת חשבוניות מס כוזבות שאותן ביצע הארגון וסיוע לעבירות הלבנת הון – אשר הוא לא הורשע בהן.

בהתאם לסעיף 44 בכתב האישום המתוקן המפורט לעיל, הנאשם הורשע בסיוע לארגון בכך שנרשם כבעלים של שלוש חברות, אשר כולן היו חלק ממערך ההפצה של הארגון, ובאמצעותן הפיץ הארגון חשבוניות מס כוזבות ללקוחות הארגון, כפי שפורט בכתב האישום. "חברות הפצה" על פי סעיף 16 בחלק הכללי בכתב האישום הן ארבע חברות ששלוש מהן היו רשומות על שמו של הנאשם, כאשר הארגון הפעיל מערך משומן של הפצת חשבוניות מס כוזבות באמצעותן.

היקף החשבוניות שהופצו על-ידי החברות שהיו רשומות על שם הנאשם, אינו מיוחס לנאשם הואיל והוא לא הורשע בעבירה של סיוע לעבירת מס, אך זהו חלק מהנזק שנגרם מביצוע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

העבירה. כתב האישום מציין כי באמצעות החברות שהיו רשומות על שם הנאשם, הפיץ הארגון חשבוניות מס כוזבות ללקוחות הארגון כאמור בחלק הכללי, וכפי שיפורט בפרקים הבאים לכתב האישום. בהתאם לכך, מדובר בכך שהארגון הפיץ ללקוחותיו, באמצעות הסיוע של הנאשם והחברות הרשומות על שמו, חשבוניות מס כוזבות בהיקף של כ-334 מיליון ₪ שהמס הגלום בהם מגיע לכ-48 מיליון ₪. זהו הנזק שנגרם עקב ביצוע העבירה.

עם זאת, לא ניתן לראות בקבלת החשבוניות מחברות הכיסוי הנוספות בארגון ורישומן בחברות הרשומות על שם הנאשם וכן בהיקף הלבנת ההון, כמעשים של הארגון אשר להם סייע הנאשם. זאת לאור לשון סעיף 44 בכתב האישום המייחס לנאשם סיוע לארגון באמצעות רישומו כבעליהן של החברות שעסקו בהפצת חשבוניות מס כוזבות בלבד. סעיף 44 בכתב האישום אינו מייחס לנאשם, אפילו לא על דרך של הפנייה לסעיפים אחרים בכתב האישום, עבירות הנוגעות להלבנת הון, או הנוגעות לקבלת חשבוניות מחברות הכיסוי.

11. במסגרת הנסיבות הקשורות **בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם סייע לארגון פשיעה בכך שנרשם כבעלים של שלוש חברות מתוך ארבע חברות ההפצה של הארגון שהפיצו חשבוניות מס כוזבות ללקוחות הארגון. הארגון פעל להשאת רווחיו ורווחי החברים בו, תוך פעילות עבריינית משותפת של חבריו במספר תחומים שכללו הפצת חשבוניות מס כוזבות בתמורה לעמלה. הנאשם הוא אחיהם של הנאשמים 1 ו-2 כאשר הנאשם 1 עמד בראש הארגון והנאשם 2 היה יד ימינו. ארגון הפשיעה החל פעילותו בחודש ינואר 15' ועד לחודש ינואר 18' אז פרצה החקירה הגלויה. הנאשם נרשם כבעליה של חברת "אופיר התזה" בחודש ספטמבר 13', נרשם כבעליה של חברת "קינג דיוויד ניהול" בחודש נובמבר 13' וכבעליה של "חברת קינג דיוויד תעשיות" בחודש פברואר 14'. מכאן שהנאשם נרשם כבעליהן של החברות תקופה משמעותית טרם החל הארגון לפעול. חב' קינג דיוויד תעשיות וחברת אופיר התזה החלו בביצוע עבירות הפצת חשבוניות כוזבות בחודש מאי 15' וחברת קינג דיוויד ניהול החלה בביצוע עבירות הפצת חשבוניות כוזבות בחודש אוקטובר 15'. מכאן שהנאשם העמיד לרשות הארגון את שלוש החברות שבבעלותו מספר חודשים לאחר תחילת פעילות ארגון הפשיעה, ובאמצעות החברות ביצע הארגון עבירות של הפצת חשבוניות כוזבות.

הנזק שנגרם מעבירת הסיוע לארגון הפשיעה כמוהו הנזק שגרם הארגון בסיועו של הנאשם ובמקרה זה עבירות מס הנוגעות להפצת חשבוניות כוזבות בהיקף עצום של 334 מיליון ₪, כשהמס הגלום בהן מגיע לכ-48 מיליון ₪. עם זאת, כאמור לעיל, לא ניתן להתייחס בעניינו של הנאשם לנזקים נוספים שנגרמו עקב מעשי הארגון, כגון קבלת חשבוניות הכיסוי מחברות הכיסוי, וכן הלבנת ההון, הואיל והנאשם לא הורשע בכך, וסעיפי האישום שבהם הודה והורשע אינן מתייחסים לכך, אפילו לא על דרך של הפנייה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה הוא של מסייע ולא של מבצע עיקרי. בהקשר זה יודגש כי הנאשם הורשע בסיוע לארגון פשיעה, ולא בסיוע לעבירות הנוספות שביצע הארגון – עבירות המס והלבנת ההון. סבורני כי מידת הסיוע של הנאשם לארגון אינה ברמה גבוהה ומעשיו כוללים בעיקר את העובדה כי הוא אפשר לארגון להשתלט על שלוש החברות שהיו בבעלותו ולעשות בהן שימוש. הארגון ביצע באמצעות אותן חברות עבירות של הפצת החשבוניות הפיקטיביות.

יודגש בעניין זה, כי הנאשם הורשע, בהתאם להסדר הטיעון בעבירה של "סיוע לארגון פשיעה", לפי סעיף 2(א)1 בחוק מאבק בארגוני פשיעה, ביחד עם סעיף 31 בחוק העונשין, ולא בסיוע לראש ארגון פשיעה. סעיף 2(א)1 בחוק כולל בחובו "מנהל, מארגן, מכוון פעילות בארגון פשיעה או מפקח עליה, והכל במישרין או בעקיפין", ולא רק את העומד בראש הארגון. מכאן, שחלקו היחסי של הנאשם, אינו כמי שסייע בהכרח לראש הארגון.

בכל הנוגע לתקופת מעשיו של הנאשם, לא ניתן לקבוע כי הנאשם סייע לארגון מיום הקמתו בחודש ינואר 15', וזאת לאור העובדה שהפעילות הפלילית של החברות הרשומות על שמו החלה בחודש מאי 15', כך שהנאשם לא סייע בשלבי הקמת הארגון ובפעילותו הראשונית.

הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה הן רצונו לסייע לארגון ובמקרה זה לשני אָחיו וקשורות כפי הנראה לדינמיקה של היחסים במשפחה בין הנאשם לבין אָחיו הנאשמים 1 ו-2. כתב האישום אינו מתאר רווח כלשהו לנאשם, אף שכספי הארגון שהולבנו חולקו בין חברי הארגון. בהקשר זה יצוין כי בכתב האישום המתוקן לא יוחסה לנאשם חברות בארגון. נוכח כך לא ניתן לקבוע שהנאשם ביצע את העבירה בשל בצע כסף.

טענת ההגנה למידת השפעה משמעותית של הנאשמים 1 ו-2 על הנאשם בביצוע העבירה ואף לקרבה לסייג לאחריות הפלילית של כורח, נוכח איומים קשים של הנאשמים 1 ו-2 על הנאשם כדי שיעביר לרשותם את השליטה בחברות שלו טעונה הוכחה ברף של מאזן ההסתברויות הואיל ומדובר בנסיבה הקשורה בביצוע העבירה (סעיף 40ג) בחוק העונשין). הפניית ההגנה לעדות שמסר עד המדינה, כאשר הליך ההוכחות לא הגיע לסיומו ולא נקבעו ממצאי מהימנות ביחס לעדות, כמו גם הראיות באשר להפרדתו של הנאשם מאחיו נוכח קיומו של סכסוך, אינם מאפשרים קביעה כי טענת הקרבה לסייג לאחריות פלילית הוכחה ברף ההוכחה הנדרש. לפיכך, ההגנה לא הרימה את נטל ההוכחה של נסיבות שאינן מופיעות בכתב האישום המתוקן.

12. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים של ארגוני פשיעה שביצעו עבירות כלכליות, הוטלו עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

א. בע"פ 3745/17 אלבז נ' מדינת ישראל (10.3.19), קיבל בית המשפט העליון באופן חלקי ערעור נאשמים אשר הורשעו לאחר ניהול הוכחות בעבירות על חוק המאבק בארגוני פשיעה ובעבירות אלימות חמורות (כל אחד על פי חלקו). הנאשמים 1 ו-2 הורשעו בכך שעמדו בראש ארגון פשיעה והנאשם 3 כמנהל בארגון פשיעה. במסגרת הפרשה הנאשמים הורשעו גם בעבירות אלימות חמורות ובכללן ניסיונות רצח, חבלה בכוונה מחמירה, סחיטה בכוח ועוד וכן בעבירות מס והלבנת הון. בית המשפט המחוזי קבע כי מדובר בארגון פשיעה ברף בינוני וקבע מתחם עונש נפרד לעבירת ארגון הפשיעה – **לראשי הארגון מתחם הנע בין 4 ל-6 שנות מאסר ולעבירת ניהול בארגון פשיעה מתחם הנע בין שנתיים ל-4 שנות מאסר בפועל** (תפ"ח (מחוזי ב"ש) 20623-11-12 **מדינת ישראל נ' גרימברג** [30.3.17]). אף שנקבע מתחם עונש נפרד לעבירת עמידה בראש ארגון פשיעה וניהול בארגון, הרי שבקביעת מתחם העונש, בית המשפט המחוזי שקל בין היתר את חומרת מעשי הארגון שכללו עבירות אלימות חמורות. בית המשפט העליון קיבל חלקית את הערעור בעניין משך קיומו של הארגון ובכך שניסיון רצח לא אירע במסגרת הארגון. לפיכך הקל בעונשים וקבע את עונשו של הנאשם 1 על 16 שנות מאסר בפועל (חלף 22 שנים) ואת עונשו של הנאשם 2 על 14 שנות מאסר בפועל (חלף 18 שנים). כן הוקלו עונשיהם של יתר הנאשמים.

ב. בתפ"ח (מחוזי ב"ש) 14860-04-12 **מדינת ישראל נ' מיירה** (28.1.13), הורשעו נאשמים על פי הודאתם בעבירות על חוק המאבק בארגוני פשיעה ובעבירות נוספות. הנאשם 1 עמד בראש ארגון פשיעה, אשר עסק בין היתר בהחזקת מקומות וארגון הימורים אסורים, השתלטות עבריינית על הפעלת שירותים בחוף הים, סחיטה בכוח ובאיומים של מהמרים ובעלי עסקים, הסתייעות בעובדי ציבור לשימוש לרעה בתפקידם, עבירות מס והלבנת הון. הנאשמים הורשעו במסגרת הסדר טיעון ונדונו לעונשים מוסכמים – הנאשם 1 נדון לעונש של **6 שנות מאסר בפועל**, וארבעת הנאשמים הנוספים, שהורשעו בכך שהיו פעילים בארגון פשיעה, נדונו בהסדר הטיעון לעונשים שבין **12 ל-21 חודשי מאסר** בהתאם לעבירות בהן הורשעו. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון וקבע בין היתר כי עבירות המקור נסובו סביב עניינים כלכליים והימורים והמעשים בוצעו ללא שימוש באלימות חמורה.

ג. בע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל (11.5.11), קיבל בית המשפט העליון באופן חלקי ערעור נאשמים שהורשעו בעבירות ארגון פשיעה ועבירות סמים חמורות. הנאשמים פעלו בדרגים שונים בארגון פשיעה שעסק בסחר בסמים ובהלבנת הון. בית המשפט המחוזי בתפ"ח (מחוזי ת"א) 1226/04 **מדינת ישראל נ' שורפי** (23.2.09) קבע כי מדובר בארגון פשיעה ברף חומרה גבוה **והטיל על ראשי הארגון עונש של 5 שנות מאסר בגין תפקידם בארגון** ועונשי מאסר ממושכים במצטבר בגין עבירות הסמים ועבירות נלוות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

על הנאשמים שהיו **בדרג הביניים הטיל בית המשפט עונש של 3 שנות מאסר** בגין תפקידם בארגון במצטבר לעונשי מאסר בגין עבירות הסמים והעבירות הנלוות. בית המשפט העליון קבע שלא מדובר ברף הגבוה ביותר של ארגון פשיעה, והפחית את עונשי המאסר שהוטלו על הנאשמים בגין עבירות הסמים והעבירות הנלוות אך הותיר את העונשים שהוטלו על הנאשמים בגין תפקידם בארגון הפשיעה במצטבר. כך למשל לראשי הארגון הפחית את העונש בגין עבירות הסמים והעבירות הנלוות ל-17 שנות מאסר (חלף 20 שנים) וזאת במצטבר לעונש של 5 שנות מאסר בגין תפקידם בארגון פשיעה.

יצוין כי בחלק מהמקרים המתוארים לעיל, עונשם של הנאשמים בעבירות ארגון הפשיעה, אף שפוצל מהעונש בגין העבירות האחרות, מבוסס על חומרת העבירות שביצע ארגון הפשיעה, כגון אלימות, סחיטה באיומים או סחר בסמים.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), ותוך התחשבות בכך שהנאשם הורשע בסיוע לעבירה ולא בביצוע עיקרי, אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-20 ועד ל-44 חודשי מאסר בפועל.**

לאור העובדה שמדובר בפשיעה על רקע כלכלי בהיקף משמעותי, ותוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם, אני קובע כי מתחם הקנס ההולם הוא בין 60,000 ₪ ל-160,000 ₪. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם בן 37, התגורר בשנים האחרונות בספרד, שם נישא לבן זוגו, והתגורר עמו. טרם מעצרו החל בהליכי קבלת אזרחות בספרד ובהבאת ילד לעולם באמצעות פונדקאות. מעצרו הממושך של הנאשם בתחילה בספרד במסגרת הליכי ההסגרה, ולאחר ההסגרה בישראל, גרם לפגיעה משמעותית בקשריו הזוגיים, במצבו הכלכלי והרגשי, ומובן כי השתת עונש מאסר נוסף עלולה להחמיר את הפגיעות המתוארות ואף לפגוע בסיכויו לקבל אזרחות ספרדית. הנאשם מבטא את רצונו לשוב לספרד לאחר תום ההליך, והוא התרחק מאחיו הנאשמים 1 ו-2 עמם ניתק את הקשר לאחר המעצר. מצאתי לקבל את דבריו כי עצם מעצרו הממושך והמחירים האישיים והמשפחתיים הכרוכים במצבו, הביאו להרתעה משמעותית מפני מעורבות נוספת בפלילים. הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן ונטל אחריות למעשיו לאחר הליך גישור ושמיעת חלק מהעדים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

במסגרת מעצרו בספרד תפקד באופן מיטבי, ובכלל זה עבד והשלים את בחינות הברגרות הספרדיות ובשל תפקדו החיובי הוא זכה להטבות בבית המעצר. במעצרו בישראל, לאחר הסגרתו, היה בתנאי מעצר קשים בשל הסכסוך עם אָחיו.

מידת שיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי אכיפת החוק הייתה מועטה ובחלק מחקירותיו הוא שמר על זכות השתיקה. טענת ההגנה כי לא שיתף פעולה בחקירותיו כיוון שלא נענתה בקשתו לקבל לידי את תכני הטלפון שלו אינה יכולה להתקבל.

עברו הפלילי של הנאשם כולל הרשעה יחידה משנת 2010 (אשר התיישנה) בגין ביצוע עבירות של השמדת ראיות ושיבוש מהלכי משפט, במסגרתה נדון הנאשם לעונש של מאסר מותנה וקנס.

נתתי דעתי לחלוף הזמן של ארבע שנים מעת ביצוע העבירה, כאשר מעשה הסיוע של הנאשם בוצע בראשית הפעילות הפלילית של החברות שהוא רשום כבעליהן – בחודש מאי 2015 קרי לפני כשש שנים וחצי, ואולם חלק ניכר מחלוף הזמן נובע מתקופת הליך ההסגרה בתיק וניהול ההוכחות בתיק.

כמו כן נתתי דעתי לתקופה המעצר הממושכת העולה על שנתיים שבה שהה הנאשם טרם ההסגרה בבית מעצר בספרד ולאחר הסגרתו בבית מעצר בישראל, וכן לתקופה בת כ-20 חודשים שבה שהה בפיקוח אלקטרוני (מיום 2.2.20 עד 21.10.21).

אחידות בענישה

15. **עקרון האחידות בענישה** – הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי שנועד להבטיח שוויון בפני החוק. עקרון זה מחייב התחשבות בשמירה על מדרג הולם בין העונשים שמוטלים על מי שהיו מעורבים באותה פרשה פלילית, בהתאם למעמדם, לתפקידם ולחלקם היחסי של הנאשמים באותה פרשה (ראו דברי כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 3745/17 אלבז נ' מדינת ישראל [10.3.19], פסקה 85). במקרה זה יש לבחון בפרט את היחס הראוי בין העונשים שהוטלו על הנאשמים 1 ו-2, אשר הורשעו בעבירות לפי חוק המאבק בארגוני פשיעה, לבין עונשו של הנאשם. יצוין כי נאשמים אחרים בפרשה הורשעו בעבירות שונות, אך לא בעבירות על חוק המאבק בארגוני פשיעה.

בהקשר זה יצוין כי העונש המרבי הקבוע לצד סיוע לביצוע עבירה, הוא מחצית מהעונש המרבי הקבוע לצד ביצוע עיקרי של עבירה (סעיף 32 בחוק העונשין). בקביעת העונש במקרה קונקרטי, היחס של מחצית מעונשו של המבצע העיקרי, מהווה נקודת מוצא לדיון, אך לא בהכרח נקודת סיום. קביעת העונש הקונקרטי על מסייע צריכה להיבחן לגופו של עניין ובשים לב למכלול השיקולים, לרבות חלקו היחסי של המסייע לעבירה (אשר נבחן בעת קביעת המתחם), ונסיבותיו האישיות של הנאשם (אשר נבחנות בגדרי המתחם).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

16. **הנאשם 1** הורשע בכתב אישום מתוקן בעבירות של ראש ארגון פשיעה ובריבוי עבירות על חוק איסור הלבנת הון ונדון בהתאם להסדר הטיעון לעונש מוסכם של **62 חודשי מאסר בפועל** והופעל מאסר על תנאי בן 18 חודשים בחופף. בנוסף נדון לעונשי מאסר על תנאי, קנס בסך של 250,000 ₪ שיילקח מתוך כספי החברות (נא' 14-16) וחילוט כספים המצויים בחשבונות הבנק של הנאשמות בסך כולל של 5 מיליון ₪.

הנאשם 2 הורשע בעבירות של מנהל בארגון פשיעה ובריבוי עבירות על חוק איסור הלבנת הון ונדון בהתאם להסדר הטיעון לעונש מוסכם של **44 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי וקנס בסך של 250,000 ₪ שיילקח מתוך כספי החברות (נא' 14-16).

הנאשמים 1 ו-2 הורשעו כמבצעים עיקריים – הנאשם 1 כראש ארגון פשיעה והנאשם 2 כמנהל בארגון פשיעה וכן בריבוי עבירות של הלבנת הון. שני הנאשמים היו הדרג הבכיר בארגון פשיעה שכלל את כלל החברות המופיעות בכתב האישום ועסק בהפצת חשבוניות מס כוזבות וקניזוזן ובהלבנת הון. הנאשם 1, ראש הארגון, ניהל את הארגון, הנחה את הכפופים לו, קבע את אופי הפעילות הפלילית והדרך לביצועה, במטרה לקדם את פעולותיו הפליליות של הארגון. בנוסף קיבל דווחים שוטפים מחברי הארגון על הכנסות הארגון והורה על חלוקת ההכנסות בין חבריו. הנאשם 2 היה יד ימינו של ראש הארגון ופיקח על פעילות הארגון, הכווין את פעילות פעילי הארגון, נתן להם הוראות ושימש כגורם סמכות המייצג את ראש הארגון מול הפעילים ומול גורמים שונים. הנאשמים 1 ו-2 לא הורשעו בביצוע עבירות מס אולם הארגון שאותו ניהלו ביצע עבירות של הפצה וקניזוז חשבוניות מס כוזבות בהיקף של מעל ל-870 מיליון ₪, שהמס הגלום הוא מעל ל-125 מיליון ₪ והלבנת הון בהיקף של 255 מיליון ₪. מכאן שהנאשמים 1 ו-2 הם מבצעים עיקריים גם של עבירות הלבנת הון, בנוסף לחוק המאבק בארגוני הפשיעה, והיקף פעילותם בארגון רב יותר, כך גם פגיעתם בערכים המוגנים חמורה יותר והנזק שנגרם ממעשיהם משמעותי יותר. מעשיו של הנאשם בסיוע לארגון הפשיעה כוללים כאמור, את רישומו כבעליהן של שלוש מהחברות שביצעו עבירות של הפצת חשבוניות מס פיקטיביות בארגון. מכאן שתפקידו בארגון כמסייע הוא נמוך באופן משמעותי מחלקם של הנאשמים 1 ו-2.

הנאשמים 1 ו-2 הם בעלי עבר פלילי בעבירות דומות. בגזר הדין שניתן בעניינם של הנאשמים 1 ו-2 בת"פ (מחוזי ת"א) 40099/08 **מדינת ישראל נ' בן דוד** (23.5.10), הורשעו השניים במסגרת הסדר טיעון בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות על חוק מע"מ, עבירות על פקודת מס הכנסה ועבירות הלבנת הון. נסיבות העבירות דומות לתיק הנוכחי, כאשר הנאשמים פעלו לביצוע תכנית לרמות את רשות המיסים והביטוח הלאומי כדי לקבל לידיהם סכומי כסף ניכרים על חשבון הקופה הציבורית. הנאשם 1 (בתיק שם ובתיק הנוכחי) היה המנהל ובעל השליטה בפועל בחברות הנאשמות אך פעילותו הוסוותה באופן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

שחלק מהחברות נרשמו על שם אחרים. חלק מהחברות עסקו בהפצת חשבוניות כוזבות, כאשר אחת החברות היתה חברה שהוקמה בעבר על ידי הוריהם של הנאשמים ומניותיה הועברו לאחר. היקף החשבוניות הכוזבות עמד על מאות מיליוני ₪. בהתאם להסדר הטיעון נדונו הנאשמים לעונשים מוסכמים: הנאשם 1 לעונש של 78 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך מיליון ₪ (שיילקח מתוך הרכוש שחולט) ומאסר על תנאי (18 חודשים בגין עבירות של הלבנת הון). הנאשם 2 נדון לעונש של 42 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 500,000 ₪ (שיילקח מתוך הרכוש שחולט) ומאסר על תנאי (18 חודשים בגין עבירות הלבנת הון).

באותה פרשה הורשע גם הנאשם בעבירות של השמדת ראיה ושיבוש מהלכי משפט, ואולם נקבע על-ידי כב' השופט גורפינקל כי "חלקו של הנאשם הינו הקטן והמזערי שבתיק" וכי "הנאשם ניסה לסייע לאחיו, שתחת השפעתם היה נתון" (ת"פ (מחוזי ת"א) 40099/08 **מדינת ישראל נ' תום בן דוד** (23.6.10)). הנאשם נדון למאסר על תנאי, וקנס.

נוכח האמור מובן שעונשו של הנאשם יהיה נמוך באופן משמעותי מהעונשים שהוטלו על הנאשמים 1 ו-2 הן בהיותו מסייע, הן נוכח החומרה וההיקף של העבירות אותן ביצעו הנאשמים 1 ו-2, והן נוכח עברם הפלילי המכביד יותר של הנאשמים 1 ו-2. מכאן שעונשו של הנאשם צריך להיות אף נמוך ממחצית עונשו של הנאשם 1.

טענות הגנה מן הצדק

17. **אכיפה בדרנית**: ההגנה העלתה טענות לאכיפה בדרנית הן בנוגע לנאשמים אחרים אשר הואשמו בכתב האישום, והן בנוגע למעורבים בפרשה אשר לא הוגש נגדם כתב אישום. לטענת ההגנה, לכלל הנאשמים פרט לנאשמים 1-3 הוסר במסגרת הסדרי הטיעון עמם אישום ארגון הפשיעה. כמו כן כתב האישום כולל בעלי חברות שמעשיהם זהים לזה של הנאשם והם כלל לא הואשמו בסעיף זה. לשיטת ההגנה מדובר באכיפה בדרנית כלפי הנאשם באופן שיש בו להקל בעונשו.

סבורני כי לא ניתן לקבל טענה זו. באשר לנאשמים 4-6 המוגדרים בכתב האישום כדרג הניהולי של הארגון, אמנם נמחקו בעניינם עבירות הנוגעות לארגון פשיעה, אך הם הורשעו במסגרת הסדר טיעון בביצוע ריבוי עבירות על חוק מע"מ, ריבוי עבירות על פקודת מס הכנסה ועל חוק איסור הלבנת הון. בין הצדדים אין הסכמה לעניין העונש ודינם טרם נגזר. כשם שלנאשמים 4-6 נמחקו חלק מהעבירות, כך גם לנאשם נמחקו הוראות חיקוק אחרות במסגרת הסדר הטיעון עמו, והוא הורשע בסיוע לארגון פשיעה בלבד. לפיכך, לא ניתן לקבוע כי מדובר באכיפה בדרנית ביחס לנאשמים האחרים.

18. ההגנה הפנתה לסעיף 12 לכתב האישום ביחס לאנשים אשר שימשו כבעלי חברות ומעשיהם זהים לכאורה למעשי הנאשם. פעילי הארגון שנמנו עם מערך החיילים, כוללים את הנאשמים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

7 ו-8 וכן את מור יוסף, ולדמן ויהודה שפעלו בהתאם להוראות הדרג הניהולי בארגון, ביצעו שליחות ונרשמו כבעלי חברות הכיסוי (סעיף 12 לכתב האישום). בין היתר במסגרת תפקידם "היה על מערך החיילים בארגון להציג עצמו כבעלים של החברות ולשמש כחיץ בין רשויות אכיפת החוק לבין הדרג הבכיר בארגון... הכל בתמורה לשכר".

המאשימה השיבה כי ביחס לאחרים שנרשמו כבעלי חברות מצבם שונה ממצבו של הנאשם. ולדמן עזב את הארץ ולא שב. קסטריאנו ויהודה אינם דומים לנאשם במשך הזמן שהם נרשמו כבעלי החברות, במודעות שלהם ובהיקף מעשיהם, בעוד הנאשם נרשם כבעלים של שלוש חברות הפצה שהו את עיקר הפעילות מול הלקוחות.

לאחר שבחנתי את הטענות, סבורני כי לא ניתן לקבלן. מלשון הסעיף ניתן ללמוד ששלושת האחרים המתוארים בסעיף נמנו עם מערך חיילי הארגון ועל פני הדברים נועדו להוות מצג שהארגון שם בחזית. מעיון בכתב האישום (סעיפים 55-57) עולה כי המעורבים האחרים הוגדרו כחלק ממערך חיילי הארגון. מעורבותם היא מוגבלת בזמן, כאשר כל אחד מהם נרשם בהוראת ראשי הארגון כבעלים של אחת החברות ולפרק זמן קצוב לאחריו הועבר הרישום לאחר. כמו כן לחלק מהאחרים לא היתה מודעות לביצוע העבירות על ידי החברות. כל זאת בשונה מעניינו של הנאשם.

19. ההגנה הפנתה לאחרים נוספים אשר לא הואשמו בכתב האישום המופיעים בסעיף 11 (אלחרר, מימוני וגבי) אשר היו פעילים בארגון ובמסגרת תפקידם גייסו לקוחות בתמורה לחלק מרווחי הארגון.

אף בטענה זו לא מצאתי ממש. החלטת המאשימה להגיש כתבי אישום כלפי חלק מהמעורבים בהתאם לתשתית הראייתית ולמידת מעורבותם בעבירה היא בסמכותה. המאשימה אינה מחויבת להאשים את כל המעורבים בפרשה רחבת היקף, אלא היא רשאית להגיש את כתב האישום רק כלפי חלק מהמעורבים, כל עוד ההבחנה בין אלה שהואשמו לאלה שלא הואשמו נעשתה על בסיס שיקולים ענייניים. נטל הבאת הראיות להוכחת אכיפה בררנית מוטל ההגנה, ובמקרה זה לא הורם הנטל להוכיח כי מדובר באכיפה בררנית ואפליה פסולה כלפי הנאשם אשר הוגש בעניינו כתב אישום. מעיון בכתב האישום עולה כי חלקו של הנאשם במעשים משמעותי יותר מחלקם של האחרים שבעניינם לא הוגש כתב אישום.

20. בנוסף טענה ההגנה כי הנאשמת 12 נמחקה מכתב האישום, על אף מעשיה החמורים המופיעים בעובדות כתב האישום.

מכתב האישום עולה כי הנאשמת 12 היא בת זוגו של ראש הארגון, הנאשם 1, ובמסגרת חברותה בארגון החזיקה ברשותה את כספי הארגון ועשתה בהם פעולות שונות בהתאם להנחיות ראש הארגון בידיעה שמדובר ברכוש אסור. הנאשמת 12 החזיקה בכספי הארגון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

לרבות המחאות דחויות שהתקבלו מלקוחות הארגון ומחברי הארגון והפקידה את המחאות בבנקים. מלכתחילה לא יוחסה לה עבירה על חוק המאבק בארגוני פשיעה והיא אינה נאשמת בפרק הראשון של כתב האישום העוסק בארגון פשיעה. מעשיה מפורטים בפרק הרביעי לכתב האישום העוסק בהלבנת הון. הנאשמת 12 לא נטלה חלק דומיננטי ומשמעותי בפרשה ולא הוכח כי מחיקתה מכתב האישום מהווה אפליה אסורה כלפי הנאשם.

21. **טענות ביחס להתנהגות רשויות אכיפת החוק** – טענות ההגנה ביחס להתנהלות רשויות אכיפת החוק כללו טענות שונות ביחס להליך ההסגרה, מענה לקוי לצרכיו בעת מעצרו בתקופת חקירתו לאחר הסגרתו לישראל ואף התנהגות הגובלת בעינויים שכללה אי מתן טיפול תרופתי (אנטי חרדתי) בהתאם למרשם רפואי, חקירתו בהיותו אזוק, הותרת אור בתאו שעת לילה והקמת רעש משמעותי שמנע ממנו שינה ואי מתן ארוחות סדירות. בנוסף טענה ההגנה כי השמתו של הנאשם בתנאי הפרדה בבית המעצר במגרש הרוסים, לאורך זמן מהווה כשלעצמו עינויים.

בנוסף נטען להתנהלות בלתי תקינה של שירות המבחן בהליך המעצר ושל המאשימה בהחזקת תפוסים שלא כדיון, כאשר זו החזיקה בשני מכשירי טלפון ניידים ומחשב אף שלא כללה אותם בחומר החקירה, כאשר בהליך צ"א שהתנהל בבית המשפט המחוזי נקבע כי התנהלות זו של המשיבה תובא בפני המותב בתיק העיקרי.

לאחר שבחנתי את הטענות, לא מצאתי בהן ממש. לא שוכנעתי שקיים בסיס לקביעה שנפל פגם בהתנהלות רשויות אכיפת החוק ושל שירות המבחן. זאת מכיוון שלא הונחה תשתית ראייתית מלאה להוכחת הטענות לרבות העדים הקשורים לנושא תנאי המעצר, החקירה והתנהלות שירות המבחן, כאשר אף הנאשם לא העיד בעניין, כך שלא ניתן לקבוע בשלב זה ממצאים עובדתיים להוכחת הטענה. מובן שהנטל להניח תשתית ראייתית להוכחת הטענות מוטל על הנאשם, וכאמור הנטל לא הורם על ידי ההגנה.

22. כמו כן טענה ההגנה לעינוי דין שנגרם לנאשם בכך שלטענתה כתב האישום המקורי נגד הנאשם לא היה בהתאם לראיות ובגינו שהה הנאשם תקופה ממושכת במעצר ונמשכו הליכי ההסגרה, ולחוסר תום לב של המאשימה כשניסתה לעשות שימוש בהסדר הטיעון כדי לעקוף את הליכי ההסגרה ואת הכשלים הראייתיים הרבים בתיק. כן נטען כי במסגרת הליך ההסגרה יוחסו לנאשם עבירות חמורות שאינן מגובות בראיות בגינן אף לא נחקר.

אף בטענות אלה לא מצאתי ממש. בעניין זה חזקה על ההגנה כי טרם החתימה על הסדר הטיעון הכולל זניחת כלל הטענות ביחס להליך ההסגרה, נתנה דעתה לכלל המשתתפים הקשורים בתיק והליכים השונים, ולא ניתן בשלב זה לאחר שהנאשם הודה בעבירה בהתאם לכתב האישום המתוקן, לטעון לאי הוגנות ההסדר או לכוונות הנסתרות של המאשימה. ממילא גם לטענה זו לא הונחה תשתית ראייתית מספקת.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

23. אני דוחה את בקשת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם מהנימוקים שהובאו, וזאת נוכח חומרת העבירה והסדר הטיעון בין הצדדים.

סיכום

24. באיזון בין השיקולים השונים, כאשר מחד גיסא חומרת העבירה וההיקף המשמעותי של הנזק שאותו גרמו החברות שבבעלות הנאשם, ומאידך גיסא עומד עקרון האחידות בענישה ביחס לעונשם של הנאשמים 1 ו-2, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בחלקו התחתון יחסית של מתחם העונש. בהקשר זה נתתי דעתי לכך שהנאשם שהה במעצר במשך תקופה של למעלה משנתיים, ולאחר מכן שהה בפיקוח אלקטרוני במשך תקופה ארוכה נוספת (כ-20 חודשים). לנוכח המתחם שנקבע, ובשים לב לשיקולי יחסיות הענישה לעומת הנאשמים 1 ו-2, סבורני כי ראוי להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם, ואין מקום להורות על תקופת מאסר ארוכה יותר, אשר תחייב את חזרתו של הנאשם אל מאחורי סורג וברית.

בכל הנוגע לקנס – בשים לב לכך שמדובר בסיוע לארגון פשיעה אשר עסק בעבירות כלכליות, תוך שמעשי הנאשם תרמו לגרימת נזק משמעותי לקופת המדינה, הרי יש להטיל על הנאשם קנס כספי משמעותי, בגדרי המתחם, תוך התחשבות במצבו הכלכלי, ובשיקולי האחידות בענישה ביחס לנאשמים 1 ו-2 ולקנסות נוספים שהוטלו בהליך זה. בהקשר זה נתתי דעתי לכך שטענות ב"כ הנאשם, לפיהן, הנאשם אינו משתכר מעבודה מזה כארבע שנים, פתוחים נגדו תיקי הוצאה לפועל, ומצבו הכלכלי קשה.

סוף דבר

25. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים :

- א. 24.5 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 16.1.18 ועד ליום 2.2.20. למען הסר ספק, הנאשם סיים לרצות את עונש המאסר בפועל.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום כל עבירה על חוק המאבק בארגוני פשיעה.
- ג. קנס כספי בסך של 85,000 ₪ או 180 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.9.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24905-02-18 ; 23202-01-20 מדינת ישראל נ' בן דוד

ניתן היום, ב' אדר א' תשפ"ב, 03 פברואר 2022, בנוכחות הצדדים.

עמי קובו, שופט

